

REGISTERBLAD

Namn och datum: Mattias Jansson (981029), Mats Nordin (990127)

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD I STOCKHOLMS LÄN

Områdesnummer och namn:

NRO01013 ÖSTRA LERMAREN

Kommun: Norrtälje (0188)

Karta: 11J SV

Area: Ca. 220 ha, varav 130 ha land och 90 ha vatten

Naturgeografisk region: 25 a Östersjökusten med skärgårdar, Roslagens kustnära område

Kust/havsregion: IV Egentliga Östersjön

Landskapsformer: Sprickdalslandskap

Riksvärde

Kusthav

Värdeomdöme: De tre fjärdarna med omgivande landområden är genom sin orördhet ett ovanligt inslag i inre skärgårdens brackvattenmiljö. Den stora exploateringen av inre delarna av skärgården för bl a fritidsändamål har drabbat de grunda fjärdarnas vegetation mycket hårt. Idag är det svårt att hitta fjärdar i de mer skyddade delarna av skärgården som inte påverkats av muddringar, omfattande småbåtstrafik eller eutrofiering på grund av fritidshusbebyggelse i tillrinningsområdet. Östra Lermaren, Eknöviken och Söderfladen har därför ett mycket stort värde för att bevara en rest av det ekosystem som funnits tidigare i Stockholms innerskärgård.

Huvudkriterier: A, B, D

Förutsättningar för bevarande: De värdefulla brackvattenmiljöerna bevaras. Områdets värde påverkas negativt av grävningar i trösklarna, bebyggelseexploatering, anläggningar såsom marinor och fiskodlingar samt intensivare båtfart. Även större ingrepp i skogen i fjärdarnas omgivning påverkar totalmiljön negativt. Fortsatt hävd av betesmarkerna kring Söderfladen är önskvärd.

Områdets huvuddrag: Östra Lermaren och Eknöviken är belägna nära varandra på nordöstra delen av Svartnö mot Furusundsfjärden. Söderfladen ligger vid södra delen av ön. Fjärdarna har grunda trösklar mot havet, vilket gör att endast små båtar kan komma in i dem. De har lite olika karaktär bl a i fråga om djupförhållandena. Skogmark med delvis äldre skog omger de norra fjärdarna medan Söderfladen ansluter till värdefull betesmark med rik flora. Bland annat ingår marin strandäng. Bebyggelse saknas nästan helt i närheten.

Fjärdarna har väl utbildad mjukbottenvegetation med ovanligt vackra ängar av havsnajas och kransalger, bl a *Chara tomentosa*, *Ch. canescens* och *Ch. baltica*.

Anmärkingar: Området ingår i nationella Våtmarksinventeringen (objektnummer 11J4E01 och 11J4E02). Området ingår delvis i Länsstyrelsens naturvårdsprogram (objektnummer 88.73). Området omfattas av bestämmelser i 4 kap. 1, 2 och 4 §§ miljöbalken. Hagmarken vid Söderfladen ingår i Ängs- och hagmarksinventeringen (objektnummer 88.208) och i den regionala bevarandeplanen för odlingslandskapet (objektnummer 88.50).

Referenser

Dahlgren S & S., Virolainen, H., 1998: Östra Lermaren/Eknöviken Naturinventering av riksintressanta havsvikar. Naturvård i Norrtälje kommun. Nr 16.

Länsstyrelsen i Stockholms län, 1983: Naturvårdsprogram för Stockholms län, del 1.

Länsstyrelsen i Stockholms län, 1997: Våtmarksinventering i Stockholms län. Stockholm.